Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши
25 НОЯБРЬ 1967 й.
ШАНБА
№ 275 (430)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МАШИНАЛАРИМИЗНИНГ ХАРИДОРИ КЎП

Москвадаги СССР Халқ Хўжалиги ютуқлари виставкаси экспозициясида тўқимачилик саноати янгиликларига ҳам кенг ўрин берилган. Ленин орденли Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводида ишлаб чиқарилган янги тўқув агрегатлари яқинда бу экспонатлар қаторидан муносиб ўрин олди.

Завод маркаси туширилган «РЛ-260», «ПЛ-66-6» ва «ПКЛ-100» тўқув машиналари келувчиларни қизиқтирмоқда ва такомиллашганлиги билан юқори баҳоланди. Тошкент машинасозлари яратган маҳсулотларга ҳатто чет эллик мутахассислар ҳам тан бердилар.

Янги агрегатлар виставкада намойиш қилина бошлангач, завод коллективи жойлардан кўпгина хат олди. Машиналар ҳақида ижобий фикрлар баён қилинган бундай хатлар Москва, Ленинград, Иваново, Ярославль шаҳарларидан ҳам келди.

Фрезерчи Т. Абдураззоқов Ильич номидаги тажриба механика заводининг пешқадам ишчиларидандир. Мана шу корхонада у 24 йилдан буён узлуксиз ҳалол меҳнат қилаётир.

Суратда: пешқадам ишчи Т. Абдураззоқов.

Л. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

Ишчиларга қулайлик

Уста Ширин кўчасидаги 75-саноат моллари магазини қайта қурилди. Бу янги магазинни «Компрессор» заводи капитал қурилиш бўлимининг қурувчилари тиклашди. Магазин бир неча бўлимдан иборат.

Шу кўчада Киров район ошхоналар трести бир йўла 40 киши овқатланадиган янги кафе-ошхонани хўрандалар хизматига топширди. Унга «Ветерок» номи берилди. «Ветерок» да буфет бор. Корхона ишчи-хизматчилари учун завод қошида пойафзал магазини ҳамда сартарошхона қуриб бериш кўзда тутилмоқда.

БОЛАЛАР ПОЛИКЛИНИКАСИ

Семашко номли республика курортология ва физиотерапия илмий текшириш институти ҳузурида яна бир йирик шифохона ташкил этилди. Бу—республикамизда ҳозирча ягона бўлган болалар физиотерапия поликлиникасидир.

— Янги поликлиника замонавий медицина асбоб-ускуналари билан тўла жиҳозланди,—дейди бош врач ўртоқ Зоҳидова.—Ҳозир бу ерда 20 га яқин ванна бор. Яқинда минерал сув тўлдирилган бассейн ҳам ишга тушади.

Поликлиникада болаларни физиотерапия бўйича даволаш ва ота-оналарга консультациялар бериш кенг йўлга қўйилади.

Физиотерапия поликлиникаси шаҳримиздаги бошқа болалар поликлиникаларига ҳам мунтазам ёрдам кўрсатиб туради.

ЙИЛНИ ЯХШИ ЯКУНЛАЙЛИК

Улуғ Октябрь ярим асрлик юбилейи билан нурафшон бўлган беш йилликнинг иккинчи йили охирламоқда. Юбилей йили халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида катта муваффақиятлар, улкан зафарлар йили бўлмоқда. Айниқса меҳнаткашларнинг меҳнат жасоратини, ижодкорлик ғайратини авж олдирган юбилей олди социалистик мусобақаси яхши самаралар берди, юбилейга тайёрланган меҳнат совғалари беш йилликни муддатидан олдин бажариш учун курашга салмоқли ҳисса бўлиб қўшилди.

Қаҳрамон шаҳарлар—Москва ва Ленинград ишчилари байрам олди меҳнат вахтасини давом эттириб беш йиллик план топшириқларини 1970 йил 7 ноябргача бажариш ташаббусини бошлаб бердилар. Бу ташаббусга шаҳримиз меҳнаткашлари биринчилар қатори қўшилиб, зиммаларига юксак мажбуриятлар олганликлари қувончлидир.

Бироқ янги марраларни белгилаш, мажбурият қабул қилишнинг ўзи етарли эмас. Энг муҳими ана шу режаларнинг амалга оширилиши учун ишлаб чиқариш коллективларини сафарбар этиш, уларнинг ташаббускорлигини ишга ижодий муносабатини рағбатлантириш керак. Токи саноат корхоналарида, қурилишда ва бошқа ташкилотларда ҳар бир меҳнат аҳли имкониятлардан тўлароқ фойдаланишга, резервларни ишга солишга ҳаракат қилсин.

Беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун, техника имкониятларидан тўла фойдаланиш учун курашаётган корхоналар яхши натижаларга эришмоқдалар.

Тўқимачилик машинасозлиги тепловоз-вагон ремонти, трактор йиғув, «Ташсельмаш» заводлари, тўқимачилик комбинати каби йирик корхоналарда ишлаб чиқариш топшириқлари мунтазам бажарилгани ҳолда маҳсулот таннархини камайтириш, унумдорликни ошириш тежамкорлик соҳаларида ибратли ишлар қилинди. Бу ерларда ишчиларнинг ижодий активлиги ошди, рационализаторлик ҳаракати оммавий тус олди.

Лекин ҳамма ерда шундай эмас. Шаҳримиздаги баъзи корхоналар ўн ойлик планни бажара олмади ва давлат олдида, халқ олдида қарздор бўлиб қолди. Масалан 8-темир-бетон буюмлари заводи 277 минг сўмлик, йўлдош шаҳар Сергелидаги темир-бетон буюмлари заводи 236 минг сўмлик маҳсулотни кам ишлаб чиқарди. Каравот заводи, уй холодильниклари заводи 1-тикувчилик комбинати, «Электробитприбор» заводи каби корхоналарда топшириқлар бажарилмай қолмоқда. Бунинг сабаби шундаки, ана шу корхоналарнинг раҳбарлари техника прогресси учун меҳнат унумдорлигини оширишга имкон берадиган резервларни ишга солиш учун етарли кураш олиб бормаётирлар.

Йилнинг муваффақиятли якунланиши беш йиллик планни шараф билан бажаришга заминдир. Шунинг учун ҳам ҳар бир коллектив техникавий-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилаш учун чинакам кураш олиб бормоғи керак. Бунинг учун эса ҳамма имкониятлар бор.

Ҳар бир корхонада, ҳар бир цехда, ҳар бир ишлаб чиқариш участкасида илғор тажрибаларни оммалаштириш ва меҳнатни илмий асосда ташкил этишга эътиборни кучайтириш зарур. Партия ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ана шунга эътибор беришлари ишлаб чиқаришнинг муттасил юксалиб бориши ҳақида жон куйдиришлари лозим.

Социалистик мусобақани ташкил этишда партия ташкилотлари катта тажриба орттирдилар. Тежамкорлик ва иқтисод қилиш, давлат маблағлари ва хом ашёни тежаб-тергаб сарфлаш соҳасида тежам комиссиялари салмоқли иш қилдилар. Буларнинг ҳаммаси резервларни ишга солиш учун ижодий юришни янада авж олдиришга имкон беради. Меҳнаткашларни халқ мулкини муқаддас деб билиш, уни кўпайтириш йўлида ғайрат кўрсатиш руҳида тарбиялаш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Йилнинг якунланишига бир ойдан сал кўпроқ вақт қолди. Бутун имкониятларни ишга солиб юбилей йили муваффақиятларининг янада салмоқли, тағин ҳам қувончли бўлишига эришайлик.

Планга қўшимча маҳсулотлар

Кўн-мўйна заводининг меҳнаткашлари сийлик топшириқларини муддатидан илгари адо этиб, планга қўшимча кўплаб маҳсулотлар ишлаб чиқармоқдалар.

Заводнинг мўйнани қайта ишлаш, тикув, эгар-жабдуқ цехларида ишчиларнинг фидокорона меҳнатлари туфайли йил бошидан буён 180 минг сўмликдан ортиқ қўшимча маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Шу кунларда турли хил мўйналардан хотин-қизлар, болалар пальтолари, нимча ёқа каби қишбоп кийим-кечаклар тикилмоқда.

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзоси М. Гаврилова шаҳримиздаги электр монтаж асбоблари заводи йиғув участкасининг пешқадам йиғувчиларидан ҳисобланади. Бу меҳнаткаш аёл ҳозир 1968 йил ҳисобига меҳнат қилаётир.

Суратда: М. Гаврилова.

Комсомоллар рапорти

Кеча эрталаб Свердлов номли концерт зали республика олий ўқув юртлари студентларининг вакиллари билан лиқ тўлди. Комсомоллар ўзбекистонлик қурувчи студентлар отрядларининг биринчи республика слётига тўпландилар.

Ўзбекистон пойтахти Сирдарё Андижон, Фарғона, Қашқадарё, Самарқанд ва республикамизнинг бошқа областларидан келган қурувчи отрядларнинг командирлари қурувчиларнинг республика штаби командири Ш. Шарифхўжаевга рапорт берадилар.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Д. А. Абдураззоқова «Қурувчи студентлар отрядларининг 1967 йил ёзида қилган ишларининг якунлари ва 1968 йилги вазифалар ҳақида» доклад қилди.

Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри Т. Саримсоқов ва бошқа ўртоқлар слёт қатнашчиларини табриклайди. Шундан кейин студентлар, Қозоғистон Туркманистон, Тожикистон, Қирғизистон қурувчи студентлар отрядларининг вакиллари, қурилиш ташкилотларидан келган вакиллар бирин-кетин минбарга чиқадилар.

Кечқурун В. И. Ленин номли майдонда комсомолларнинг машъалали юриши бўлди.

БЕШ ЙИЛЛИК— МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

ТАГАНРОГ. Завод металлурглари москвaликлардан ибрат олиб, беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш, 1970 йилда меҳнат унумдорлигини 1965 йилдагига нисбатан 35 процент ошириш, мартен печи, қувур пайвандлаш ва қуюв цехларининг ускуналарини қисқа муддатларда ўзлаштириб, фойдаланишга топшириш мажбуриятини олдилар.

Металлургларнинг сўзи билан иши бир. Биринчи мартен цехининг пўлат эритувчилари айниқса зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Улар «юз миллион тонна пўлат фонди» га ноябрь ойида пландан ташқари эритилган қарийб 400 тонна пўлат қўшдилар. Цехда барча эритмаларнинг 75 проценти жадал усулда амалга оширилмоқда.

* * *

ЛЕНИНСК-КУЗНЕЦКИЙ (Кемерово области). «Ленинуголь» трестига қарашли 7 ноябрь номли шахта кончилари Кузбассда биринчи бўлиб беш йилликнинг иккинчи йили планини бажарганликлари ҳақида рапорт бердилар. Корхона юксак рентабель ишлаётган конлар қаторига чиқиб олди. Юксак унумли бу шахта кўмир ҳавзасида энг арзон ёқилғи бермоқда. Бу ерда бир тонна кўмир планда кўзда тутилганидан 44 тийин арзонга тушмоқда. Кончилар ўз беш йиллик планини 1970 йилнинг 7 ноябригача бажаришга қарор қилдилар.

РИГА. Совет Латвияси денгиз меҳнаткашлари беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Чуриковский капитанлик қилаётган «Отрог» сузувчи балиқ заводининг экипажи олдинда бормоқда. Кема командаси беш йиллик топшириғини муддатидан олдин, 1970 йилнинг 22 апрелигача бажаришга қарор қилди.

* * *

БАРНАУЛ. Олтойда беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун мусобақа бошланди. Барнаулдаги транспорт машинасозлиги заводининг кўп минг кишилик коллективи бу мусобақага биринчи бўлиб қўшилди. Завод ишчилари ва инженерлари ўз беш йиллик планини 1970 йил 7 ноябргача бажаришга қарор қилдилар. Шу вақт ичида маҳсулот ишлаб чиқаришни 70 процент кўпайтиришга, меҳнат унумдорлигини эса 35 процент оширишга қарор қилинди.

Олтойдаги ўнлаб корхоналар москваликларнинг ташаббусини ҳозирдаёқ қўллаб қувватладилар.

* * *

ЗДОЛБУНОВ (Ростов области). Здолбунов. Цемент-шифер комбинатининг коллективи цемент ишлаб чиқариш бўйича беш йиллик планни 1970 йил 7 ноябргача бажаришга, шу вақт ичида қўшимча суръатда 350 минг тонна бириктирадиган материал ишлаб чиқаришга цемент, шифер ишлаб чиқариш бўйича меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича беш йилликнинг охирига планлаштирилган даражага 1969 йилдаёқ чиқиб олишга қарор қилди.

(ТАСС

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» саҳифаларида

СССР Министрлар Совети 1967 йил 3 декабрдаги дам олиш кунини якшанбадан 4 декабрь душанба кунига кўчиришга қарор қилди.

Коммунистик ва ишчи партияларнинг кўпи шу вақтгача ўз съездлари, раҳбар органларининг қарорларида, ўзаро маслаҳатлашишлар вақтида коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш мақсадида, шунингдек, империализмга қарши. халқларнинг миллий ва социал озодлиги учун ва бутун дунёда тинчлик учун курашда барча социалистик, демократик кучларни жипслаштириш мақсадида коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро кенгашини ўтказишни ёқлаб чиқди.

ОЛТИ ЮЗ ОИЛАГА

Пойтахтимизнинг Марказ-7 квартали кун сайин обод бўляпти. Қатор-қатор янги уйлар жамолида меҳнатсевар украин дўстларимизнинг қалб ҳароратини сезамиз.

Бу ерга кўчиб келувчи оилалар учун маданий ва маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари ҳам пайдо бўлмоқда. Ҳашаматли бинолардан бирига Карл Маркс кўчасидаги 29-алоқа бўлими кўчиб келди.

Алоқа бўлими мудири Р. А. Гарбушина бундай деди:

— Бўлимимиз Коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номга сазовор бўлган. Биз ана шу номни оқлаш учун ҳаракат қиламиз. Ҳозир ўндан ортиқ уйда 600 га яқин оила яшаяпти. Ҳар куни янги оилаларни кутиб оляпмиз. Уларга хат-хабарлар, газета журналлар ўз вақтида етказиб берилмоқда.

Булардан ташқари шу кварталнинг бунёдкорлари украин қурувчиларига ҳам хизмат кўрсатамиз. Улар ҳам меҳнатимиздан ҳурсанд.

Айтгандай, куни кеча аҳолига хизмат кўрсатиш йиллик планини бажардик. Яна йил оҳиригача бир неча минг сўмлик хизмат қиламиз.

Қишлоқда қадимий ёдгорлик

Чироқчи районининг Лангар қишлоғида XVI асрда қурилган мачит-мадраса тиклана бошланди. Бу ишларни Ўзбекистон тарихи ва маданияти ёдгорликларини муҳофаза қилиш кўнгилли жамияти область бўлимининг ёрдамида қишлоқ аҳолисининг ўзи амалга оширмоқда.

Қарши районидаги Касби қишлоғининг аҳолиси ҳам лангарликлардан ўрнак олиб XVII асрнинг архитектура ёдгорлиги Мир-Ҳайдар Султон Мадрасасини тартибга солишга қарор қилдилар. Косон районидаги Фидина қишлоғида жойлашган Густонота мадрасаси ҳам тикланмоқда. Бу архитектура ёдгорлиги бунёд бўлганига қарийиб 900 йил бўлган. Темирнинг «Оқ сарой» қасрида ҳам тиклаш ишлари бошланди. Темирнинг ўғли Жаҳонгир Мирзо мақбараси ҳам тартибга келтирилмоқда.

Ҳозирги вақтда жамиятнинг Қашқадарё бўлимининг 32 мингдан кўпроқ аъзоси бор.

В. КОЧЕРОВ.
(ЎзТАГ мухбири).
Қарши шаҳри.

ДЎСТЛАРИМИЗ ЭСТРАДАСИ

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Ҳар биримизнинг ҳаётимизда умр бўйи унутилмайдиган дақиқалар бўлиб туради. СССР Давлат концерти ва француз вакили Бруно Кокотриндан Францияга гастролга боришим тўғрисида таклиф қоғоз олганлигим менинг ҳаётимдаги шундай дақиқалардан бири бўлиб қолди. Чунки, мен каби ёш ўзбек хонандасига республикамиз пойтахти санъатининг вакиллиги ишониб топширилган эди. Менинг қувончларим чексиз бўлди. Кўп марта эшитган ва китобларда ўқиганим бу шаҳарни кўришни сабрсизлик билан кўтардим.

Бу концертга Миронова ва Минакер, Муслим Магомаев, Евгения Мирошниченко ва бошқа таниқли артистлар таклиф қилинган эди. Парижликлар труппамизни ўзларининг қадрдон дўстларидек кутиб олдилар. Французлар бизларга катта эътибор бериб, самимий қарши олдилар. Қаерларда бўлмайлик, ким билан учрашмайлик ҳамма жойда очиқ чеҳра ва қувончларнинг гувоҳи бўлдик.

Совет артистларининг концерти Париждаги энг яхши театрлардан бири «Олимпиа» театри биносида томошабинлар билан лиқ тўлган ҳолда ўтди. Концертимизнинг биринчи куни меҳмондўст, шунинг билан бирга замонавий эстрадага ихлос қўйган парижликлар ҳузурида бироз ҳаяжонландик. Францияда бўлган давримда К. Певзнер бадиий раҳбарлик қилган «Рэро» коллективи билан жуда дўстлашиб қолдим. Муслим Магомаев, оркестр тузилгандан буён хизмат қилиб келаётган солистка Нази Думбадзе, Алла ва Роберт Зайнашвили, Сулико Арутинадзе каби кўпгина дўстлар орттирдим.

Бугун эса мен ўз шаҳримда бу дўстларимни чексиз қувончлар билан кутиб олдим. Томошабинлар қаторида ўтириб, грузин дўстларим ижро этган ашулаларни мароқ билан тингладим. Уларнинг берган концертларидан энг ажойиблари қуйидагилардан иборат:

Бу концертга киритилган янги номерлар ва программанинг оригиналлиги ҳар бир томошабинни қойил қолдирди. Т. Цагурия ижро этган ашулалар тошкентликларга жуда манзур бўлди. Томошабинлар Алла ва Роберт Зайнашвилилар ижро этган қўғирчоқ ўйинларини олқишладилар.

Грузиялик артистлар концерт программасини бойитган ва безаган нарсалардан бири—рақкоса қизлар коллективидир.

Пировардида шуни айтмоқчиманки, грузиялик артистлар эстрадаси коллективи ҳақиқатда ҳам талантли ва ранг-баранг жозибадор номерларни ижро этмоқда. Совет Иттифоқида энг яхши эстрадалардан бири ҳисобланган бу коллектив шунинг учун ҳам томошабинлар олқишига сазовор бўлмоқда.

Ботир ЗОКИРОВ.
Ўзбекистон ССР халқ артисти.

Суратларда: доирачилар Леван Дерулава ва Валико Буджиашвилилар ҳамда рақс ансамбли.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

XI ЧАҚИРИҚ МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ IV-СЕССИЯСИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳар ижроия комитети шаҳар Совети депутатларига маълум қиладики, XI чақириқ меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Советининг IV сессияси 1967 йил 28 ноябрда Ўзбекистон КП Октябрь район комитетининг мажлислар залида (Навоий кўчаси, 11-уй, 7, 8, 11-трамвайлар) соат 14 да чақирилади.

Депутатлар ўша ерда 28 ноябрь куни соат 13 дан бошлаб рўйхатга олинадилар.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИДА

НЬЮ-ЙОРК, 23 ноябрь. (ТАСС). Кеча Хавфсизлик Кенгаши арабларнинг оккупация қилинган территорияларидан Исроил ўз қўшинларини олиб чиқиб кетишни қаттиқ туриб рад этаётганлиги оқибатида Яқин Шарқда вужудга келган хавфли вазиятни яна муҳокама қила бошлади.

Хавфсизлик Кенгаши мажлиси олдидан кенгаш аъзолари маслаҳатлашиб олиб, фақат Англия резолюция лойиҳасинигина овозга қўйишга келишилди.

Шундан кейин Хавфсизлик Кенгаши Англия тақдим этган резолюцияни бир овоздан маъқуллади. Резолюция жумладан, «Исроил қуролли кучларини яқинда бўлиб ўтган можаро вақтида босиб олинган территориялардан олиб чиқиб кетишни, ҳар қандай даъволардан воз кечишни ёки уруш ҳолатини тугатишни, бу райондаги ҳар бир давлатнинг суверенитети, территориал бутунлиги ва сиёсий мустақиллигини ҳурмат қилиш ва тан олишни, шунингдек уларнинг ҳамма томонидан танилган хавф-хатарсиз чегараларда тинч яшаш ҳуқуқини ҳурмат ва эътироф қилишни» кўзда тутади.

Резолюцияда «тинч йўл билан мақбул бартараф этилишига эришишга ёрдам бериш» мақсадларида манфаатдор давлатлар билан «алоқа боғлаш ва уни сақлаш» учун Яқин Шарқда махсус вакилингизни тайинланг, деб БМТ бош секретарига мурожаат қилинади.

Резолюция овозга қўйилгандан сўнг сўзга чиққан Совет Иттифоқи вакили В. В. Кузнецов резолюцияда оккупация қилинган территориялардан Исроил қўшинларининг олиб чиқиб кетилишининг талаб қилиниши Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик ўрнатишнинг биринчи зарурий принципидир, деди. Бу ерда гап, Исроил қўшинлари 1967 йил 5 июнда ҳужум қилиши натижасида араб давлатларининг ҳамма босиб олинган территорияларидан бу қўшинларни чиқариб олиб кетиш тўғрисида бораётир.

Энг муҳим вазифа, деди совет вакили, қабул қилинган қарорнинг сўзсиз бажарилиши ва даставвал агрессия натижасида Исроил қўшинлари оккупация қилиб олган барча территориялардан уларнинг олиб чиқиб кетилишини таъминлашдан иборатдир. Хавфсизлик Кенгашининг мазкур қарорига овоз берган барча давлатларнинг ҳамкорлигида Яқин Шарқда тинчлик манфаатларини, шу районда жойлашган барча давлатларнинг манфаатларини кўзлаб, бу вазифа энг қисқа муддатда бажарилиши мумкин.

Ер шаридан хабарлар

СИНФИЙ ЖАНГЛАР

● **ҒАРБИЙ ГЕРМАНИЯ**

БОНН. Германия Федератив Республикасида синфий жанглар тобора кескин тус олмоқда. Ҳозирги вақтда коммунал сектор ишчи ва хизматчиларидан 1,6 миллион киши ва Гессен ўлкаси металлистларидан 230 минг киши стачкага тайёргарлик кўрмоқда.

Корхона эгалари металлистларнинг иш ҳақини оширишдан бош тортганлиги сабабли Ғарбий Германия металлистлари касаба союзи 27 ноябрда Гессен ўлкасидаги 495 металлургия ва металл ишлаш корхонасида забастовка бошлаб юбориш тўғрисида қарор қабул қилди. Ана шу ўлкадаги металлистларнинг асосий кўпчилиги забастовка ўтказишни ёқлаб фикр билдирди.

● **ЖАНУБИЙ КОРЕЯ**

ПХЕНЬЯН. Жанубий Кореядаги Инчхон порти докерларидан 1400 дан кўпроқ киши, деб хабар берди Сеул радиоси, ноябрь ойининг охирида забастовка эълон қилиш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу докерлар иш ҳақининг оширилиши учун кураш олиб бормоқдалар.

Докерларнинг кўпчилиги корхона эгалари иш ҳақини ошириш тўғрисида уларнинг ҳаққоний талабини қондиришдан қатъий бош тортганликларига жавобан забастовка ўтказишни ёқлаб фикр билдирди.

(ТАСС).

ЎЙИН-ЧОҚЛАР УСТАСИ

Атикент ишчи деган шарафли номни Тошкент ўйинчоқлар фабрикасидан бошлади. Бригадир Лидия Филиппова бошчилигида билмаганларини ўрганди. Мўйнали ўйинчоқлар, ҳар-хил турдаги айиқчалар ва ўзи ёшлигида пластмассадан ишлаган қуёнчаларни энди у мўйнадан ясади. Бир йил бу цехда ишлар-ишламас Атикентни полистрол цехига олишди. Бу бригадада у Рая Бахарбоева ёрдамида ишларини янада пухталади. Рая бошчилик қилаётган бу бригадада турли миллат вакилларидан иборат 40 киши ишлайди.

Бир куни нима ҳам бўлди-ю, бригадамиздаги Раъно исмли дугонамиз ишга келмай қолди,—деб ҳикоя қилади Атикент.—Ундан хавотир олиб, мени Раънолариникига юборишди. Раъно қаттиқ шамоллаб қолганлиги сабабли ишга боролмаганини айтди. Ўша куни Раънолариникида қолиб, уй юмушларига ёрдем бердим. У тузалиб кетгунига қадар бригадамиз аъзолари ундан навбатма-навбат хабар олиб туришди. Соғайиб кетган Раъно унга ғамхўрлик қилган коллективи учун миннатдорчилик билдирди. Мен сизга бригадамиз аъзоларининг биргина ишлари ҳақида гапириб бердим, холос,-дейди камтарлик билан Атикент.

Яқинда бу колективга коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном берилди. Бунда Атикент Боймаtoванинг ҳам ҳиссаси бор, албатта. Эндигина 23 баҳорни кўрган бу қиз Совет ҳокимиятининг тузилганига 50 йил тўлиши арафасида партия сафига ўтди.

Октябрь ойи планини 108 процент ўринлатган бригада коллективи йиллик планини 15 декабргача бажаришга қарор қилди.

«Самосвал», «Конструктор», «Андрюша» ва шунга ўхшаш саккиз хилдан ортиқ ўйинчоқларни ишлаб чиқараётган бу бригадада Атикентнинг исмини ҳамма ҳурмат билан тилга олади.

У ўйинчоқларнинг сифатли, янада нафис бўлишини таъминламоқда.

С. ОБИДОВА.

Шаҳаримиздаги пешқадам корхоналардан бири бўлган Тошкент асбобсозлик заводининг коллективи ҳам бошқа илғор корхоналар қаторида йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этиш, халқ хўжалиги учун муҳим бўлган буюртмаларни ўз вақтида сифатли тайёрлаш устида фидокорона меҳнат қилаётир. Фрез-резба участкасининг пешқадам ишчиси Олима Мамбетова заводнинг пешқадам ишчиларидан биридир. У ҳозир бўлғуси 1968 йил ҳисобига меҳнат қилаётир.

Суратда: О. Мамбетова.

А. Тўраев фотоси.

Ер шаридан хабарлар

ДАДИЛ ҚАДАМ

ЭРТАГА —26 НОЯБРДА МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ТАШКИЛ ТОПГАНИГА 43 ЙИЛ ТЎЛАДИ.

✦ ✦ ✦

Барча тўсиқларни ошиб ўтиб, олға томон учиб бораётган от Республика ташкил топганидан буён 43 йил ўтган, чинакамига улкан йўлни босиб ўтган бугунги Монголиянинг рамзидир.

Монголия Халқ республикаси ўзининг амалий фаолиятида абадий барҳаёт Лениннинг капиталистик тараққиётнинг машаққатли йўлини четлаб ўтиб янги ҳаёт қуриш мумкинлиги ҳақидаги таълимотига амал қилиб, Совет Иттифоқининг ва кейинчалик бошқа социалистик мамлакатларнинг қардошларча ёрдами билан тарихий қисқа муддатда асрий қолоқликни тугатиб, халқ хўжалигининг ўзи учун мутлақо янги соҳаларини — саноат, деҳқончилик, замонавий транспорт, алоқа, социалистик савдони барпо этди ва ривожлантирмоқда.

Монголия меҳнаткашлари тараққиётнинг учинчи беш йиллик программасини тугатиб, ўтган йили бошланган тўртинчи беш йилликнинг план топшириқларини муваффақият билан адо этмоқдалар.

Халқ ҳокимияти йилларида Монголия эришган йирик муваффақиятлардан бири қишлоқ хўжалик бирлашмаларининг ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш, деҳқончиликни чорвачиликдан кейин қишлоқ хўжалигининг иккинчи йирик тармоғига айлантириш ва чорва молларининг зотини яхшилаш бўлди.

Мамлакат чорвадорлари бу йил 1966 йилдагидан деярли 1,5 миллион бош зиёд — 7,6 миллион бош бузоқни парвариш қилдилар. Мамлакат деҳқонлари ҳам катта ютуқларга эришдилар. Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли эндиликда Монголия ғаллага бўлган эҳтиёжни ўзида етиштирилган дон билан тўла қопламоқда. Шу йил монгол ғаллакорлари 23,6 миллион пуд дон ўриб-йиғиб олдилар.

Монголияда саноатни ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. Мамлакат экономикасида саноатнинг салмоғи йилдан йилга ортиб бормоқда. Ҳозирги пайтда жамоат маҳсулотининг 60 процентидан кўпроғини саноат етказиб бермоқда.

Монгол қурувчилари мамлакатни социалистик ривожлантириш ишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакаларнинг ёрдами билан бир қатор муҳим объектлар, шу жумладан Дархандаги иссиқлик электр маркази, Кобдос аймоғи марказида авторемонт корхонаси, шевро ишлаб чиқарувчи завод, Дархан-Улан-Батор ва Улан-Батор Дзун-Мод юқори вольтли электр узатиш линияси фойдаланишга топширилди. Бу икки йирик электр узатиш линиясининг ишга туширилиши билан мамлакатнинг марказий районида ягона энергетика системаси барпо этилди.

Монгол тупроғидаги социалистик ўзгаришлар мамлакат меҳнаткашларининг меҳнати ва турмушини тубдан ўзгартирди. Бу ҳақда қуйидаги рақамлар ҳикоя қилади: мамлакат аҳолисининг пул даромади 1966 йили 1960 йилга қараганда 64 процент ошди, шу жумладан қишлоқ хўжалик кооперативлари аъзоларининг даромади 84 процент ортди.

Монголия Халқ Революцион партияси XV съездда қабул қилган янги программасида Монголияни аграр индустриал мамлакатга айлантиришни мақсад қилиб қўйди.

Монголия халқи, партия ва ҳукумат қардош социалистик мамлакатлар ва биринчи галда Совет Иттифоқи билан дўстлик ва ҳамкорликни юксак баҳолайди. Мана, қарийб 50 йилдан буён икки мамлакат халқлари қўлни-қўлга бериб умумий мақсадлари — социалистик ва коммунистик жамият қуриш учун курашмоқдалар, В. И. Ленин ва монгол халқининг содиқ фарзанди Д. Сухэ-Батор асос солган дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини муқаддас сақлаб ва ҳартарафлама ривожлантириб келмоқдалар.

О. ВЕДЕРНИКОВ.
(ТАСС).

ОСИЁ МАМЛАКАТЛАРИДА

Мусобақа ойлиги

ХАНОЙ. 20 ноябрдан 20 декабргача Вьетнам Демократик Республикасида Жанубий Вьетнам Миллий Озодлик фронти ташкил топган куннинг 7 йиллиги шарафига ватанпарварлик мусобақаси ойлиги ўтказилади.

Мусобақадан мақсад-Вьетнам Демократик Республикаси меҳнаткаш халқи ва зиёлиларини шу йил тўртинчи квартали топшириқларини бажаришга сафарбар қилишдан иборатдир.

Камбоджада совет фильмлари фестивали

ПНОМПЕНЬ. Бу ерда совет фильмлари фестивали очилиши маросимида Информация давлат секретари Шин Рен хоним, Камбоджанинг сиёсий ва жамоат арбоблари, Кхмер кино-санъати вакиллари, дипломатия корпусининг аъзолари, шунингдек Камбоджада меҳмон бўлиб турган совет кинематографиячилари делегацияси ҳозир бўлди.

Йиғилиш аҳлига «Ленин Польшада» кинофильми кўрсатилди.

ПОЛЬША. Познандаги ишчилар ҳаракати тарихи музейида «Жаҳонни ларзага келтирган кунлар» деган виставка очилди. Виставкада Улуғ Октябрь социалистик революциясининг дастлабки ҳафталарида рўй берган воқеаларни акс эттирувчи фотографиялар, ҳужжатлар ва адабиётлар қўйилган.

СУРАТДА: виставка залида.

ЦАФ—ТАСС фотоси.

Спорт

ЯНГИ ҒАЛАБА

Германия Демократик Республикасининг Виттенберг шаҳрида оғир атлетика бўйича ГДРнинг очиқ чемпионати бўлди. Очиқ чемпионатда иштирок этган ўзбек спортчиси Эркин Каримов катта ғалабани қўлга киритди.

СССР халқлари IУ юбилей спартакиадасида олтин медални қўлга киритган Эркин СССР терма командаси составига киритилган эди.

ФАХРЛИ УЧИНЧИ УРИН

Гомель шаҳрида «Буревестник» кўнгилли спорт жамиятлари Марказий Советининг шахсий биринчилик мусобақалари бўлиб ўтди.

Тошкент Политехника институтининг студенти Ю. Эгамбердиев энг енгил вазнда қатнашиб, бронза медалини қўлга киритди.

1968 йил февраль ойида Гренобль шаҳри X қишги олимпиада ўйинлари қатнашчилари билан гавжум бўлади.

СУРАТДА: Гренобль шаҳри ва атроф қисмларининг кўриниши.

ТАСС фотохроникаси.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»НИНГ ШАХМАТ КЛУБИ

Д. ЯНОВСКИЙ

Ўтган аср охирлари ва XX аср бошларида жаҳон шахмат «тожи» учун асосий даъвогарлардан бири бўлган Давид Маркелович Яновский (1868-1927) ҳақида Эмануэль Ласкер қизиқ фикр айтган:

«Унинг партияларига назар ташланса, у бир ўйинда ўн марта ютиши мумкинлигини кўрамиз. Бироқ, ўйинни кўзи қиймай, яъни уни тугатиб қўйгиси келмай, охири ишонч билан мағлубият изига тушади қўяди». (Айтишларига қараганда бизнинг Азмиддин Хўжаев ҳам шахматни ана шундай севган).

Яновский биринчи жаҳон урушигача бўлган мусобақаларда Россия вакили сифатида қатнашган. У асли Белоруссияда туғилиб, ёшлигидаёқ Парижга, сўнг АҚШга кетиб қолган, 1925 йили Францияга қайта кўчиб келган. 1894—1897 йилларда ўтказилган Нюрнберг, Вена, Будапешт, Берлин халқаро турнирларида ўзини кўрсата бошлаган. Шундан кейинги 7—8 йил орасида эса жаҳоннинг энг кучли шахматчилари иштирокидаги Вена, Лондон, Монте-Карло, Ганновер, Париж, Кембриж-Спрингс, Остенде, Бармен халқаро турнирлари жадвалларининг энг юқори ўринларидан бирини эгаллади.

Д. М. Яновский кўпгина мақолалар ёзган бўлсада, биропта ҳам китоб ёзиб қолдирмаган. Ҳаётининг сўнгги йиллари моддий қийинчиликда ўтган дадил шахматчи 1927 йилда Францияда вафот этган.

1-диаграммадаги позиция Яновский—Ятс партияси (Нью-Йорк, 1924 йил)дан олинган. Оқлар (Яновский) тезда ютган.

2-диаграммадаги позиция ҳам ўша турнирда ўйналган Яновский-Боголюбов учрашувида вужудга келган. Доналар сони тенг бўлишига қарамай, Яновский (оқларнинг) аҳволи анча оғир: қора руҳ оқ пиёдаларга ҳужум қилмоқчи.

Яновский мағлубиятдан қутулиб, дуранг қилиш имкониятини топган.

Қани, ҳурматли ҳаваскорлар, сиз ҳам иккала позициядаги Яновскийнинг йўлларини топингчи.

Хатларингизни кутамиз.

1

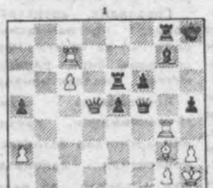

2

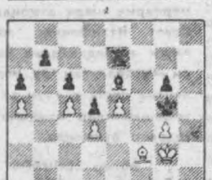

„ОЛТИН" ҚУББА

● Каравотсозлик заводи нега судралмоқда?
● Ўн ойда 181 минг сўмлик маҳсулот кам ишлаб чиқарилди. Сабаб?
● «Олтин» қуббачалар керак ми?
● Механизация қани?

Тошкент каравотсозлик заводининг раҳбарлари ёлғончиликда Алдаркўсани йўлда қолдиришди. Улар биратўла 18 минг ёлғон айтишди. Йил бошида улар ҳам яхши нутқлар сўзлаб, ваъдалар билан ҳаммани оғизларига қаратиб юришган эди. Бироқ январнинг бирор ҳафтаси ўтар ўтмай, ўчакишгандай каравотни қучоқлаб ётиб олишди. Февраль ойи плани 54,9 процентда қолиб кетди.

Бутун халқимиз Улуғ Октябрнинг ярим асрлик тўйига аҳдга вафо қилиб, ёруғ юз, муносиб тортиқлар билан чиқишганда бу заводдагилар завқланишди, холос. Чунки корхона ўн ойлик планни барбод қилиб, давлатга 181 минг сўмлик маҳсулотни кам берди. Каравот сотиб олмоқчи бўлган 18146 киши алданганича қолди.

Планнинг бажарилмай қолиши каравотсозлар учун ҳам, давлат учун ҳам ниҳоятда қимматга тушди. Маҳсулотни ўз вақтида етказиб бермагани ва шартномани бузгани учун завод 6 минг сўм штраф тўлади. Каравотлардан кепиши планлаштирилган жуда катта маблағ эса давлат кассасига тушмади.

Хўш, қолоқликни тугатиш мумкин эмасми? Заводда фойдаланилмаётган резервлар, имкониятлар йўқми?

* * *

Уйингизда каравотингиз бўлса керак. Унинг ҳар икки оёғи тепасида биттадан, баъзан иккитадан қубба бўлади. Бордию, магазиндан сотиб олаётган каравотингизнинг оёқларидаги ана шу булбулнинг тухумидек қуббалардан бири тушиб қолган бўлса, ўз-ўзидан маълумки, сиз бошқа каравот танлайсиз. Заводда ҳам шундай. Агар ҳамма деталлар тайёр бўлса-ю, қуббалар етишмай қолса, каравотни ҳеч ким қабул қилмайди.

Завод раҳбарлари бундан бир неча йил муқаддам каравотларни чиройли қилиш учун жуда кўп бош қотиришганди. Бир неча ижодкор унинг оёқларини ялтироқ қуббачалар билан безашни таклиф қилишди. Буни ишлаб чиқариш учун махсус цех очилди. Қаёқлардандир станоклар келтирилди. Ана шундан буён участкада эртадан кечгача кўплаб одам қубба ясаш билан овора. Бири тунукадан майда юлдузчалар кесади. Бошқаси шу юлдузчаларнинг қирраларини кўтаради. Яна бири уни думалоқ шаклга киритади. Қубба ясаш бу билан тугамайди. Ҳали унга резба очиш, чархда ишқалаб ялтиратиш, никель ванналарига солиш — хуллас ўндан ортиқ иш турипти.

Ишнинг кўзини биладиган каравотсозлар ва мутахассислар қубба ишлаш ичун маблағ, меҳнат сарф қилиш урнига қўлда бажарилаётган бошқа оғир меҳнат талаб иш жараёнларини механизацияалашни кўп қайта таклиф қилишди. Раҳбарлар эса унга қулоқ ҳам солишмади. Ахир ўйлаб қаранг, шу ялтироқ қуббачаларсиз каравот каравотми,— дейишди улар.

Энди бир неча оғиз сўзни иқтисодий таҳлилга бағишлайлик.

Ноёб қуббаларнинг йўқотилишидан завод ҳам, каравот сотиб олувчилар ҳам ҳеч нарса ютқазишмайди. Аксинча завод ҳар йили 17 минг сўм маблағни иқтисод қилиб қолади. Қубба ясаш билан овора бўлган 13 кишини бошқа участкаларда ишлатиш имконияти туғилади.

17 минг сўм! Кўриб турибсизки, бу катта маблағ. Резерв заводнинг ўзида яширилиб ётгани ҳолда корхона раҳбарлари ҳам, республика маҳаллий саноат министрлигидаги ўртоқлар ҳам каравот ишлаб чиқаришни механизациялаш учун маблағни қаердан оламиз, деб бош қотириб юришибди.

Заводнинг бошқа цехларига ўтайлик. Тайёрлов цехи ва унинг деталларни тайёрлаш, бўлакларини йиғиш участкаларида ишнинг кўпи қўлда бажарилади. Бу участкаларга барча маҳсулотлар ғалтак аравача ва қўлда ташиб келтирилади. Шундан сўнг деталлар пардозлаш, шлифовка қилиш, палеровкалаш ва галваник цехларга ҳам қўлда кўтариб ўтилади. Бу ишнинг қанчалик машаққат эканлигини ўз уйида бирор марта бўлса ҳам каравотини бир хонадан иккинчисига кўтариб ўтган киши яхши тушунади. Завод ишчилари эса ўн йиллар давомида ҳар куни ана шу ишни бажариб келишади.

Деталларни цехлардан цехларга, участкалардан участкаларга, дастгоҳлардан дастгоҳларга узатишнинг поток линиясини яратиш учун бу ерда имкониятлар йўқми? Керагидан ҳам ортиқ. Аввало иш жараёнларига қараб, станокларни қатораsига жой-жойига ўрнатиш зарур. Поток линияни қуриш учун йилига 15 минг сўм маблағни каравот оёқларини бўлшнинг ўзидан тежаб қолиш имконияти бор. Бу катта маблағни қўлга киритиш учун эса бир марта кўпи билан 3 минг сўм харажат қилиш кифоя.

Бу имконият нимадан иборат?

Ленинград шаҳрида ҳам худди шундай каравотсозлик заводи бор. У ерда деталларини бўяш автоматлаштирилганлигига кўп йиллар бўлди. Тошкент каравотсозлари эса, бу ишни ҳамон қўлда бажариб келишади.

Одесса каравотсозлик заводида каравот сеткасини тўқиш ва ишлаб чиқариш автоматлаштирилганлигига икки йилдан ошди. Бу ерда эса сетка тўқиш ва монтаж қилиш ҳали ҳозиргача деярли қўлда бажариб келинади.

Тўғри, Владимир Иванович Егай заводга директор қилиб тайинланганидан бери ўтган уч ойда ишда бироз силжиш бўлди. Илғор усулларни ўрганиш ва жорий қилиш тўғрисида режалар ҳам тузилмоқда. Бироқ режанинг ўзи озлик қилади.

Корхонани илғорлар сафига чиқариб олиш учун кадрлар ҳам етарли. Ишчиларнинг 20 проценти бу ерда 20 йилдан ошиқ, 60 проценти эса 15 йилдан ошиқ меҳнат қилиб келишмоқда. Улар ҳам нуноқ раҳбарликдан, севикли корхоналари қолоқлар сафида юрганидан қаттиқ ранжишмоқда.

Республика маҳаллий саноат министрлигининг раҳбарлари адресига ҳам баъзи эътирозларни айтишга тўғри келади. Бу министрлик ўз корхоналарини янги техника билан жиҳозлаш, меҳнат жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш билан етарли шуғулланмаяпти. Караватсозлик заводи давлатнинг буюртмасини бажара олмаётганлигининг туб сабабларидан бири ҳам мана шунда.

Заводнинг бинолари мутлақо талабга жавоб бермайди. Хом ашёларгина эмас, ҳатто тайёр каравотлар ҳам очиқ жойда сақланади. Деталларни бўяш, қуритиш ишларининг аксари қисми қишин-ёзин очиқ жойларда бажарилади.

Корхонани қолоқликдан чиқариш учун илғор усулларни жорий этиш, ишчиларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, қўл ишларини механизмлар ва автоматлар зиммасига юклаш керак.

С. НОРМАТОВ.
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири

Сиз суратда Тошкент марказида қардош Украина бинокорлари бунёд этган уй-жой микрорайонини кўриб турибсиз.

В. Сироткин фотоси.

Шанба оқшоми

БЕХАЗИН

(Эътимодзода), эрон ёзувчиси.

«ИПАКДАГИ НАҚШЛАР» КИТОБИДАН

Теҳрон бозорида

Теҳрон бозорида тентираб юрибман. Кўзларим оламоннинг ҳеч қандай мақсадсиз уёқдан бу ёққа тентирашида, қулоқларим остида эса кишиларнинг шовқин-сурони-ю, мollарнинг ўхшовсиз бақириқлари. Бирдан мен томон келаётган эшакка кўзим тушиб қолди. Устига бир қоп катта-катта олма юкланган. Ёнгинасида келаётган эгаси харидорлар диққатини тортиш учун қичқирарди:

— «Кеп қолинг, дамавон олмаси.. Оп қолинг олмадан, азизлар! Чораки ўттиз шойи[1]...»

Шундай қилиб, олмафуруш эшагини ниқтаб оламонни ёриб борарди.

Улар баққол дўкони олдида тўхташди. Ҳалиги киши бироз қанд сотиб олиб, биттадан эшагининг лабига тута бошлади.

Жонворнинг ёшланган катта кўзлари шодликдан чақнарди. У йирик-йирик оқ тишлари билан қандни секин майдалаб ямларди.

Мен бир пас ажабланиб қараб турдим. Эшакнинг кўзларидаги шодликни кўриб ажабланардим, негаки бундай шодликни мен қашшоқ Эрон халқи кўзларида сира кўрмаганман, ўз қалбимда ҳам ҳеч қачон бундай қувонч ҳис этмаган эдим.

Озод бўлингиз!

Оҳ, қашшоқлик, қашшоқлик, ҳамиша ва ҳамма ерда қашшоқлик ҳар ерда қашшоқлар!

Қашшоқлик жонимга тегди, суқланиб очкўзлик билан қарашлардан безор бўлдим!

Хўрлашлар ва камбағалликни ўйласам, елкамдан биров босгандай бўлади.

Орланаман!

Бу қашшоқ ўлкада тўйиб овқат ейиш, хурсандчилик, қувонч, эзгу-орзулар йўқлиги нақадар оғир...

Оҳ, қашшоқлар, хизматкорлар ва қуллар бўлмаганда эди! Ўшанда ҳамма ерда тенглик, озодлик ва меҳнат ҳукмрон бўларди. Меҳнат шодликда. бахт ва озодликда!

Инсон! Оғир дамларда у балчиққа ботган бўлса ҳам унинг ўрни балчиқда эмас.

Инсон деган сўз мағрур янграйди! Инсон қувонч рамзидир!

Уни озод этинг, ана шунда сиз унинг қандай чўққиларни забт эта олишини кўрасиз.

Биродарлар! Нега жим қолдингиз? Озод бўлингиз!

С. КАРОМАТОВ таржимаси.

[1] Шойи — Эроннинг олдинги чақа пули. Янги пул системасига ўтилгач, бекор қилинган, аммо халқ орасида ҳамон унинг номи сақланган. Чорак — 750 грамм. Эрон бозорларида ҳозир ҳам ўлчовда ишлатилади.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Женьшень ва асал

Узоқ шарқлик олимларнинг асалга аралашган женьшеннинг ноёб шарбатини олишларида асаларилар кўмак берди. СССР Фанлар Академияси Сибирь бўлими Узоқ Шарқ филиалининг тоғлик Тайга станцияси ходимлари асалариларни женьшень ўрнида ишлатиладиган ажойиб элеутерококк бергалари солиб тайёрланган шарбат билан озиқланишга ўргатиш билан шуғулландилар.

Шу куз ажойиб сифатли дастлабки асал ҳосили йиғиб олинди. Элеутерококкли асалнинг кишини бардам қилувчилик таъсири зўр эканлигини тажрибалар кўрсатди.

М. РИБАКОВ (ТАСС мухбири).

Денгиз кирпилари авиапочта орқали

Атлантикадан Мурманскка катта «Хабаровск» балиқ овлаш кемаси келган заҳоти шу кема капитанининг иккинчи ёрдамчиси Виктор Королев албатта бош почтамптда пайдо бўлади. Таниш алоқачилар ундан кўпдан-кўп посилкалар қабул қилиб олар эканлар, ҳар қачонгидек ҳазил қилишади:

— Яна «денгиз жониворларини авиапочта билан юбораяпсизми?». Бугун юбораётган нарсангиз нима — қуритилган акулами ёки денгиз кирписими?

Виктор Королев денгиз қаърида яшайдиган жониворлар ва ўсимликларни йиғиш билан шуғулланади. «Хабаровск»да унинг бу ишига қизиқиб қарашади. Чунки, биринчидан, унинг коллекцияси жуда ноёб — бир неча минг нусхага боради ва унинг хизматларидан океанология ҳаваскорларигина эмас, мутахассислар ҳам тез-тез фойдаланиб туришади. Иккинчидан, бу машғулот ҳар бир денгизчининг севган иши. Кема балиқ овида юрганда матрослар ов тўрига илинган маржонлар, жуда катта қисқичбақалар, денгиз кўк кирпиларини олиб, Виктор коллекциясини тўлдириб юборадилар.

Денгиз наботати ва мавжудоти билан қизиқувчиларнинг кўплари Королев коллекциясидан хабардор.

В. ЗАСУХИН. (ТАСС мухбири).

Балиқчилар эркаси

Истамбул яқинидаги Ғалат деган жойда маҳаллий балиқчиларнинг эркаси бўлиб қолган балиқчи қуш яшайди. Бу қуш тўрга илинган балиқларни бемалол бориб ўғирлайверади. Лекин балиқчилар бундан ранжимайди. Негаки улар бу қушчани бахт қуши деб атайдилар. Қушча кун бўйи бирон бир шохда ўтиргач, атрофни зийраклик билан кузатади. Ўзини суратга олмоқчи бўлганлардан чўчимайди ҳам. Уни шу ерлик балиқчининг ўғли ҳали учирма бўлмасданоқ тутиб олган экан. Қушча одамлар орасида катта бўлган.

Илек дарёсида қундузлар

Катта насос станцияси Илек дарёсининг ўзанини ярим ой мобайнида тўлдирди. Бошқирдистон ўрмонларидан Урал областига кўчиб келган қундузлар бу жойни яхши кўриб қолишган эди. Қундузлар яшаш жойини ёзда ўзгартириб, дарё ўзанларидан бирида ўрнашган эди. Кузга келиб Илек жуда саёзланиб қолди. Агар овшунослар ёрдам бермаса, қундузлар совуқ тушгунга қадар янги қишлиқ уяларини биткава олмас эди. Овшунослар дарё ўзанини қундузлар ўз уяларини қура оладиган юзага қадар сув билан тўлдирдилар.

Дарё қундузлари кўчиб келган район, шунингдек унинг атрофлари заповедник деб эълон қилинди. Бу ерда ҳар қандай ов қилиш ман этилган.

В. ГАНЖА, (ТАСС мухбири).

ТАРВУЗДА ОРАНЖЕРЕЯ

Приморье ўлкасидаги Вознесенск қишлоғида яшовчи Н. Боршчевский уйига тарвуз кўтариб келди. У тарвузни икки палла қилдию, кўзларига ишонмай қолди — палла ичидаги ингичка новдалар оқиш барглар ёзган эди. Улар бўшаб қолган тарвуз ичини тўлдириб кичкина оранжерея ҳосил қилган.

(ТАСС мухбири).

Тунгуз қабилаларининг боғлари

Узоқ Шарқда мева берувчи қадимий боғлар топилди. Олимларнинг тахминига кўра, бу боғларни бундан 700—900 йил илгари тунгуз қабилалари барпо қилган. Боғлар Находка шаҳридан тахминан 70 километр нарида Сой водисида жойлашган. Ўтиш қийин бўлган чангалзор ва дарахтлар қоплаб олган тош деворлар бу боғларни тўсиб турибди.

100 гектар чамаси майдонни эгаллаган боғда олмазор, ўрикзор, олхўризор ва токзорлар равшан ажралиб турибди.

(ТАСС мухбири).

◆ ПАЗАНДА МАСЛАҲАТИ

ОШҚОВОҚ МАНТИ

Ошқовоқнинг «дастор», «чилим ошқовоқ» «витаминлик» ёки «каротинлик» навларидан олиб тозаланг ва «нўхотча» қилиб ёки ошга сабзи тўғрагандек «сомонча» қилиб тўғранг. Бунга чопилган қўзоқ қалампир, майин туз ва янчилган жизза қўшиб аралаштиринг.

Хамирига тухум қўшиб, мантига тайёрлагандек қаттиқ қорилади. Бироз тиндиргач, нафис ёйилади. Ёймадан 10x10 сантиметр келадиган жилдлар кесиб, ҳалиги ошқовоқдан солиб, манти тугилади. Мантининг шакли сизнинг эпингизга боғлиқ, юмалоқми, тухумсимон овал шаклдами ёки тўрт бурчакми бари-бир.

Қасқон лаппакларини ёғлаб, мантиларни теринг. Терганда ораларида бир-икки сантиметр бўшлиқ қолсин, акс ҳолда пишган мантилар бир-бирига ёпишиб кетади.

Пишириш муддати 30-35 минут. Пишганлигини аниқлаш учун хамирини ушлаб кўрасиз, қўлга чипиллаб ёпишмаса тайёр бўлгани шу.

Массалиқ. 1 килограмм тозаланган ошқовоқ, 4-5 бош пиёз, 1 чой қошиқда туз, 1 бош қалампир, 150 грамм жизза, таъбга кўра туз керак бўлади. Хамири учун эса 500 грамм ун, 1 дона тухум, 1 чой қошиғида туз кетади.

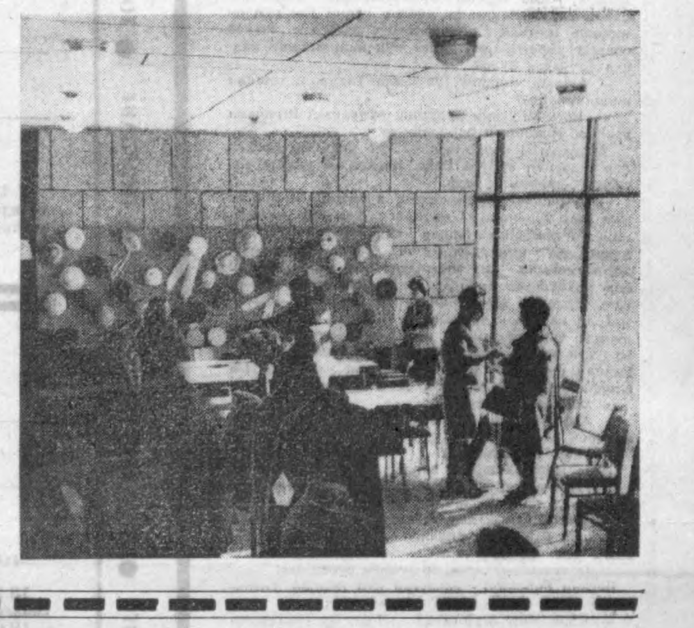

Тошкент Модалар уйининг янги биносида 1968 йилга мўлжалланган кийимларни тажриба тариқасида сотувчи республика ярмаркаси очилди. Унда енгил саноат министрлиги ва республика маҳаллий саноат корхоналаридан 34 таси, 11 область савдо базалари, 18 районлараро истеъмол кооперация корхоналари, кўплаб универсал магазинларнинг вакиллари иштирок этмоқдалар. Районларнинг талабига биноан қайси кийимларни сотиш масаласи кўриб чиқилмоқда.

Ярмаркада икки минг хилдан ортиқ кийим-кечак намойиш қилинмоқда. Ярмарка обороти 310 миллион сўмга яқин.

Суратда: ярмарканинг виставка зали. Тошкентдаги иккинчи тикувчилик фабрикаси моделлари намойиш қилинаётир.

Н. КЛЮЧНЕВ ва Ю. КУЗНЕЦОВ фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

БИЛАСИЗМИ?

Ўрта полкада эса кунда керак бўлиб турадиган озиқ-овқатларни, пастдаги полкада кам ишлатиладиган крупа, ун, консерва, шакар ва шунга ўхшаганларни сақлашингиз мумкин.

* * *

Жуда ҳам янги крупа ва ун нам бўлади, шунинг учун уларни олдин қуритиб, кейин идишларга солинг. Бу нарсаларни ёнма-ён қўйганда уларнинг бир-бирига ҳиди уриб қолишини ҳам назарда тутиш керак.

* * *

Кўпгина озиқ-овқатлар ёруғликдан тез бузилиб қолади. Масалан чой, какао, кофе, тухум, мурч, асал, крупа, макарон кабилар доимо никелланган ёки темир қутиларда сақлангани маъқул.

* * *

Агар темир қутиларнинг ичига нохуш ҳид ўрнашиб қолган бўлса, унинг ичида бир неча гугурт ёқсангиз ҳид йўқолади.

* * *

Холодильникнинг ичидан қўланса ҳид келганда нима қилиш керак? 1,5 килограмм қора нон олиб майдаланг. Кейин холодильник полкаларига териб бир-икки соат беркитиб қўйинг.

* * *

Нон сақланадиган шкафдаги ҳидни йўқотиш учун, уни тез-тез шамоллатиб, вақти-вақти билан уксусда ҳўлланган латта билан артиб туринг.

* * *

Карам ҳидини йўқотиш учун, у қайнатилган идишнинг ичига бир бурда оқ нон солинг ёки идишнинг устига уксусда ҳўлланган латта ташлаб, қопқоғини ёпиб қўйинг.

* * *

Уйнинг ҳидини яхшилаш учун ҳали ёқилмаган лампочкага бир неча томчи атр сепинг. У ёқилганда эса уйга ёқимли ҳид тарқалади.

ДЎСТЛАШГАН ДАРАХТЛАР

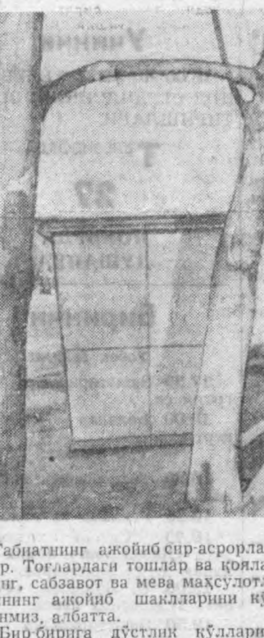

Табиатнинг ажойиб сир-асрорлари бор. Тоғлардаги тошлар ва қояларнинг, сабзавот ва мева маҳсулотларининг ажойиб шаклларини кўрганмиз, албатта.

Бир-бирига дўстлик қўлларини узатган бу икки дарахт шаҳримизда ўсяпти. Медицинская проездида ҳозир автобус станцияси жойлашган. У ерда иккита диспетчерлик хонаси бор. Бу дарахтлар диспетчер хонасининг орқасида ўсаётир.

Қизиғи шундаки, «дўстлик қўлини» биринчи бўлиб қайси дарахт узатгани номаълум. Ушбу кўринишни фотомухбиримиз М. Нуриддинов суратга туширди.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

ХОТИРА

Хотира ўтган ҳаёт тажрибаларини эсда сақлаш ва эслаш қобилиятдир. Киши қайси ишда ва ҳунарда бўлмасин унга хотира нормал ҳолда бўлиши зарур. Агар хотира паслашса ишни мукаммал ва тўлиқ бажариб бўлмайди.

Хотира киши улғайгани сари секин-аста мураккаблашиб боради. Катта кишининг бош миясида ўтган воқеалардан чексиз из қолади, бу излар керакли вақтда қайтадан қўзғолиб маълум туйғу орқали эсга тушади. Кўпчилик кишилар хотира тўғрисида ҳар хил изоҳ берадилар. Айрим одамлар бир кўрсам яхши эслаб қоламан, яъни кўриш қобилиятим зўр ёки айримлар бир нарсани бир эшитсам эсимда яхши қолади дейишади. Ҳақиқатда тўғри.

Олимларнинг аниқлашларича кўриш ёки эшитиш хотирасининг аъло даражада бўлиши маълум кишилардагина учрайди. Кейинчалик турмушда мустаҳкамланиш ва мураккаблашиш натижасида бу туғма хусусиятлар янада ошади.

Кўриш ва эшитиш хотираси тўғрисида шундай мисоллар борки уларни албатта эслатиб ўтиш лозимдир. Рассом И. И. Левитан қиш куни уйда ўтириб, ёздаги табиат манзарасини моҳирона чизган.

Эшитиш хотирасининг зўр бўлишлигига В. А. Моцарт мисол бўла олади. 14 ёшлик В. А. Моцарт бир марта, эшитган музика асарини хотирасида тиклаб, нота дафтарига бошидан охиригача ёзиб қўйган.

Бунга ўхшаш мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Одатда ёшларнинг хотираси яхши ишлайди. Баъзида ёшлар ҳам хотиранинг пасайишидан шикоят қиладилар. Бунинг сабаби нима?

Маълумки киши асаби доим бир мувозанатда сақланиб турмайди. Агар киши кун тартибини тез-тез бузса, вақтида дам олмаса, ишда, уйда диққат бўлаверса асаб чарчайди, бўшашади. Натижада одам тажанг бўлиб, вақт-вақти билан боши оғрийди. Шу билан бирга хотира ҳам маълум даражада паслашади.

Бундай вақтда киши дарҳол кун тартибига риоя қилиши лозим. Яъни вақтида ишлаб, вақтида ухлаш ва дам олиши керак. Шунда юқорида айтилган белгилар ўтиб кетади. Эслашлик қобилияти ҳам ўз ҳолига қайтади.

Агар шунда ҳам хотира тикланмаса, врач билан маслаҳатлашиб тегишли чоралар кўриш лозим.

Ш. ШОМАНСУРОВ, доцент.

ЧЕТ ЭЛ ЮМОРИ

Бир одам нотаниш кишидан тўрт тилла қарз сўраган экан, у киши:

— Ахир, мен сени танимасам, қандай қилиб қарз бераман, — дебди.

— Билмаганинг учун сўраяпман-да, билганингда бир пул ҳам бермасдинг, — дебди нотаниш киши.

* * *

Бир одамни кучук тишлаб олган экан, унга ўртоғи:

— Оғриғи қолсин десанг, ўша кучукни яхшилаб қорнини тўйғаз, — дебди.

— Унда менинг оёғимга ёпишмаган кучук қолмасди, — дебди у одам.

* * *

Бир сурбет одам, кўрнинг жаҳлини чиқариш учун унга:

— Агар худо бандасини бирор нарсадан сиқиб қўйса, бунинг эвазига унга бошқа нарса ато қилади. Сенга нима ато қилди? — дебди.

— Менга худо катта марҳамат қилди-да, сенинг бетингни кўрмаслигимнинг ўзи катта бахт, — деб жавоб берибди кўр киши.

* * *

Ўқитувчи, ўқувчидан сўрабди:

— Қандай тиш энг кейин тушиб кетади?

— Ясама тиш, — деб жавоб берибди ўқувчи.

* * *

Бурни катта бир киши ўзи уйланмоқчи бўлган хотинга мақтана бошлабди:

— Мен, жуда сабрлиман, ҳамма нарсага чидайман.

— Ҳа, ишонаман дебди хотин, — шунча чидамли бўлмаганингизда қирқ йилдан бери шундай бурунни кўтариб юрармидингиз!

Русчадан Р. АБДИЕВ таржимаси.

ЭНГ «ТАНИЛГАН» ҚИЗ

Ҳозирги пайтда замон ёшларники бўлиб қолди. Дастлаб эстрада музикасига ёпишилди. Эфир тўлқинлари ва магазинлар биг-бит билан тўлиб кетди. Энди эса ёшлар модага ҳужум қилишди. Илгарилари ўсмирлар ота-она нимани буюрса шуни қилишарди. Ҳозир эса, аксинча тор ва калта юбка, калта пайпок-гольфи, калта киркилган соч, болалар сумкасини тутиш ва ҳоказоларни ёшлар ўзбошимчалик билан мода қилиб олишди.

Бу янги моданинг ўзига хос жозибасини алоҳида бўрттириб кўрсатиш учун махсус манекенлар керак бўлиб қолди. Бундай модани 17 ёшли лондонлик қиз Твигги амалга оширди. Тенгдошлари бу қизга сиғинишади. Ҳамма унингдек кийинсам дейди.

Твигги мода тарихидаги энг озғин манекендир. Уни кўрганда «бу шўрлик нонинг нималигини билармикин» дегингиз келади.

Лекин қизнинг ажойиб ҳомийси бор. Бу қиздан 10 ёш катта Найгел Дэвисдир. У қиз билан танишгандан кейин француз графини эслатадиган Юстенде Випен деган жарангдор исм қўяди ўзига.

Қиз ҳам олдин Лесли Хорнби исмли бўлиб, Лондон мактабларининг бирида таълим олаётган, ўртача ўқувчи эди. Айтарли гўзал ҳам эмас фақат ниҳоятда ориклиги билан ажралиб турар эди, холос.

Нейгел декоратор, букмекер, нофб китоблар савдоси билан шуғулланувчи, ҳаваскор боксчи ва ҳатто Бондестритда сартарош бўлиб ҳам ишлаган бир кишидир. 15 яшарли Леслининг оригиналлиги унинг хаёлини олиб қочди. Аввало қизни сартарошхонага олиб бориб, сочини қирқтирди, малла рангга бўятди. Сўнгра машҳур «Дейли экспресс» журналида дам-бадам нарсалари чиқиб турадиган Лондондаги модалар мутахассисига Твиггини «66-қиз» деб унинг қатор суратларини бостиришни тавсия этади.

● ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИ САҲИФАЛАРИДАН

Репортаж ниҳоятда муваффақиятли чиқади. Твиггининг донги оламга тарала бошлайди. Фирмалар ўз молларига реклама сифатида Твиггини қўллашади. Натижада модаларини Твигги намойиш қиладиган фирмалар йилига 10.000.000 долларлаб фойда олишади.

Лекин баъзилар қизни унча ёқтиришмайди ҳам. «Қиз бола кишини ижирғантириши мумкинлиги одамга эриш туюлади. Бироқ, Твигги менда худди мана шу ҳисни уйғотяпти» дейди америкалик йирик бизнесменлардан бири.

Афсуски, бундай дейдиганлар жуда озчиликдир. Твиггини ресторанлар, кинотеатрларда, кўчада учратиш қийин. Лекин унинг қиёфасини юзлаб журнал муқоваларида кўриш мумкин. Лондондаги мум фигуралар музейида мадам Тюссо Твиггининг ҳайкали ишланяпти.

Яқинда Твигги Қўшма Штатларга бориб, фотографларга суратини олдириб, рассомларга расмини чиздириб юрди. Ўн олти ҳафталик саёҳатида бу орик қиз ҳар-хил сенсацияни ёқтирадиган америкаликларга жуда ҳам ёқиб қолди. «Бундайини ҳали ҳеч кўрмаганмиз!» деб ҳаяжонланишади улар.

Твигги манекенгина бўлиб қолмай, кинога ҳам йўл олмоқчи. Де Виленев бу масалани ҳам тегишли жойлар билан келишиб қўйди. Бироқ, хозирча у учун махсус сценарийгина ёзилганича йўқ. «Твигги ашула айтишни билмайди, — дейди унинг ҳомийси, — овози жуда ҳам ингичка».

— Бу воқеаларнинг ҳаммасини тушимда кўраётгандайман, — дейди Твигги соддадиллик билан, уни қуршаб олган америкалик журналистларга. — Уйғониб кетиб, яна ўша ёмон кўрадиган нарсам-мактабга боришга тўғри келиб қоладими, деб чўчийман. Твигги менинг ўзим эканимга ишонгим келмайди. У гўё бошқа одамдай, бу исмни қаердадир, қачонлардир эшитгандайман холос...

Бироқ Твигги унинг худди ўзи. Соатлаб киприк бўяйди, ҳаммага ўрнак бўлган, 67-киз ва аёллар тақлид қилиши, ўхшаши ниҳоятда қийин бўлган фигурага эга.

— Биламанки, тушим абадий эмас. Бир кун охири келади. Лекин худодан сўрайманки, шу тушим туфайли бирорта қишлоқда кичик бир уйга эга бўлиб қола олсам эди. Кейинчалик ўша ерда осойишта ҳаёт кечираверар эдим, — дейди Твигги.

Б. ЗУБАРЕВ.

«Пшекруй», «Кобета и жице» журналлари ва «Штандар млодих» газетасидан.

●●● РАССОМ ТАБАССУМИ ●●●

— Мана бу безорининг адабини бериб қўйиш учун яқин орада милиционер ҳам йўғ-а!

Шунақаси ҳам бўлади.

А. ХОЛИҚОВ чизган расмлар.

Ғишт ётқизилган йўлкадан юриб, бўм-бўш катта майдонга чиқишди. Бу ернинг қумлик замини роса шиббаланган, тер ва ёрилган оёқлардан оққан қонлар қумни жипслаштириш вазифасини ўтаб худди асфальтга ўхшатиб юборган эди.

Лагернинг қолган саҳни тиканли сим билан қўрага ўхшатиб катакларга бўлинган, уларнинг ҳар бирида ўрта бўй одам қўл чўзса томига бўйи етадиган иккитадан пастак-пастак ёғоч уй ўрнатилган эди. Бу ердагилар ана шу баракларни блоклар дейишарди.

Сим тўсиқлардан бир неча метр берида оҳак сепилган йўл чўзилган. Шу чегарадан ўтган маҳбус ҳам қочқинлар қатори жазоланарди.

Бу яланглик ҳамма томондан яққол кўриниб турарди.

Ёғоч уйларнинг деразалари энсиз, лекин деярли бутун девор бўйлаб чўзилган, ҳаво алмаштириш трубалари деярли ҳар ўн метр оралиққа ўрнатилгану, лекин одатдагидек томдан чиқарилмай, негадир калтагина қилиб ён томон деворлардан чиқарилган эди

— Булар газ эшитиш учун қилинган,—деб тушунтирди Рейс—Кейин ғурур билан давом этди,—герр Клейн жуда кўп лагерни анча такомиллаштирди. Масалан, очиқдан-очиқ қатл этишдан қочади. Аммо ҳарбир карцер шундай воситалар билан таъминланганки, айбдор ўзини ўзи гумдон қилиши мумкин, шунда ҳам башарти жаноб оберштурмбанфюрер унинг йўқ қилинишини мақбул топгудек бўлса.

— Бундан чиқдики, ўз-ўзини ўлдириш ташкил қилинарканда?

— Нега ўз-ўзини ўлдириш бўларкан? Шунчаки танлаш эркинлиги бериладида.

Яқинлашиб келаётган йўл-йўл кийимли маҳбуслар тўдасини кўрган Рейс, Иоганндан уларга эътибор беришни сўради.

— Шахснинг хусусиятини йўқотиш принципи ҳам герр Клейннинг ихтироси. Ҳар бир маҳбуснинг ўз номеридан бошқа ҳеч нарсаси йўқ. Биз уларга шу номердан бўлак бирон нарса бердиртирмаймиз. Шу мақсадда яна ҳар куни ҳар бир маҳбуснинг барагини ҳам, ётадиган жойини ҳам, тўдасини ҳам алмаштириб турамиз: хуллас уларни картадек чийлаймиз. Айниқса совет одамларида ташкилотчилик қобилияти кучли бўлади. Бу усул билан бўлса биз ана шу қобилиятнинг пайини қирқамиз Бундан ташқари улар орасига алоқачиларни қўйиш ҳам осон бўлади.

— Чақимчиларними?

— Алоқачиларни. Бу бизнинг терминимиз анча аниқроқ.

— Улар кўпчиликми?

Рейс мужмал жавоб берди:

— Улар оберштурмбанфюрернинг шахсий хизматчилари.

— Бизга ҳам худди шундақа йигитлар керакда!—деди Вайс завқ билан.—Ахир, бир нечтасини бизга ҳам берарсизлар?

— Оберштурмбанфюрер буйруқ берса бас!

Иоганн Рейснинг елкасига қўл ташлаб, ўртоқларча ярим қучиб туриб илтимос қилди:

— Қани, бир оғайнилик қил-чи, бақувватроғидан бир жуфтиниигина айтворгин. Бўлмаса, кўринишдан ҳаммаси ҳам нимжонга ўхшайди.

— Йўқ, ҳаммаси эмас. Битта «қуёни» бор, жуда жони қаттиқ.

Вайс бепарво деди:

— Бизга унақа тиббий тажриба ўтказилаётгани керакмас.

— Ундай эмас, буниси мутлақо бошқа тоифадан,—деб кулди Рейс.—Изқувар хилидан. Тушундингми, изқувар қуён. Биз унга тўсиқнинг қаеридан ўтиш кераклигини кўрсатиб қўямиз-да, у бир тўда маҳбусни қочишга ундайди. Хулласи калом шундай оддий усул билан ўз хусусиятини йўқотмаган шахсларни билиб оламиз-у, улардан қутуламиз.

— Қойил,—деб мақтади Иоганн.

— Бу эски усул,—деди Рейс камтарлик билан.—Треблинкада ишлаб юрган пайтимда қўллардик буни.

Иоганн тўдадаги маҳбусларга кўз ташлаб чиққач, илтимос қилди:

— Қани, ўша йигитни менга кўрсатчи.

— Ана рўпарангдаги 730012.

Гап маҳбуснинг кўкрагидаги номер устида бораётганини фаҳмлаган Иоганн уни дарров топиб олди.

Шу ердагилар қатори бир одам. Ажралиб турадиган ери йўқ. Юзи кўкимтир, шишинқираган, қулоқлари катта-катта, юмалоқ, гардани букчайган, сағри чиққан. Ўнг қоши тиртиқлиги учун мўйсиз.

— Бизга ярамайди, қарироқ,— деди Иоганн энсаси қотиб.

— У ҳали ўттизга ҳам борган эмас. Бу ердагиларнинг ҳаммаси ҳам қариб қолганга ўхшаб кўринади.

Иоганн, қалбида кўтарилаётган туғённи аранг босиб, маҳбусларнинг афтига, уларнинг кўзларига тикилиб қарарди. Аммо унинг нигоҳи афтидан, уни кўрмаетган аниқи кўрмаслик, кўришни истамаётган сўниқ кўзларга рўбарў келарди, холос. Уларнинг бу қарашларидан Иоганн мавжуд эмас, деган маъно англашарди. Улар учун Иоганн йўқ, вассалом. Улар учун Иоганн ҳеч вақо эмасди. Кулранг формадаги ҳеч вақо! Улар радио карнайидан келган садога қандай итоат қилишса, унинг овозига ҳам худди шу тахлитда итоат қилишадиган номавжуд нарса.

Рейс бармоқларини ўйнатиб:

— Етмиш тўрт икки нол ўн тўрт.— деди.

Блокфюрер:

— 740 014, жаноб унтерштурмфюрер ҳузурига!— деб ҳайқирди.

Қатор орасидан қадамларини дадил ташлаб, қоқ суяк бир киши чиқди-да, бошидаги йўл-йўл латта қалпоғини қўлига олар экан, оёғини бир тапиллатиб қотиб турди.

— Агар истасанг, гаплашиб кўр.— деб рухсат берди Рейс Иоганнга.

Иоганн бу кишининг афтига тикилиб туриб баланд овоз билан русчалаб дона-дона қилиб сўради:

— Ватан хоини сифатида хизмат қилишга рағбатингиз борми? Улуғ Германиянинг ғалабаси ва фюрернинг шуҳрати йўлида?

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

● ТИНГЛАНГ ● ТОМОША ҚИЛИНГ

Реклама ва эълонлар

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

Радиода 25 ноябрда шанба

Биринчи

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Спорт эшиттириши (русча).
18.40 **Кинофильмлардан куйлар.**
19.20 **«Куйлар тинглаб дам оламиз»** деган концерт.
20.00 **Лирик концерт** (ўзбекча).
21.15 **«Қишлоқ радиоклубида»** (ўзбекча).
22.10 Ш. Рашидов. «ИККИ ДИЛ ДОСТОНИ». Радиопостановка монтажи.

Иккинчи

19.00 Венгер ёзувчиси Михай Вацининг **«Қаердасан, Назар»** деган ҳикояси (ўзбекча).
19.30 **«Шу куннинг қўшиқлари»** деган концерт.
20.10 Эстрада-рақс концерти.
21.00 **Афғон куйлари.**

Радиода 26 ноябрда якшанба

Биринчи

7.45 **«Катталарга — болалар ҳақида»** деган эшиттириш (ўзбекча).
8.25 **Сиз ёқтирган артистлар концерти.**
9.30 **«ЯЛЛА»** концерти.
9.50 **«Жаҳон бир ҳафта ичида»** деган суҳбат (тожикча).
10.30 **Шарқ халқлари куйлари.**
11.10 «ТАБАССУМ» радиожурнали.
12.15 «Эрталабки салом» (Москва).
13.10 **Чорвадорлар учун концерт.**
13.30 «Таниш овозлар» деган концерт.
15.00 Экран янгиликлари.
15.10 А. Чаковский. «Йироқ юлдуз шуъласи». Радиопостановка (ўзбекча).
18.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.40 Қозоқ куйлари.
19.20 **Ўзбекистон радиоси халқ чолғу оркестрининг концерти.**
20.00 Эстрада концерти.
21.20 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт.**
22.00 **«Дунё харитаси олдида»** деган эшиттириш (ўзбекча).
22.10 «ТАБАССУМ» радиожурнали. Такрорий эшиттириш.
23.10 ДАМ ОЛИШ КЕЧАСИ.

Иккинчи

8.25 Вокал ансамблларининг концерти.
19.00 «Бизнинг музикали саломлар» (русча).
20.00 «Юность» радиостанциясининг программаси (Москва).
21.00 **Дам олиш концерти** (тожикча).
21.30 Рақс куйлари.

Учинчи

14.00 И. Дунаевский. «Олтин водий» опереттасининг монтажи.

Радиода 27 ноябрда душанба

Биринчи

8.25 **Ўзбекистон санъат усталарининг концерти.**
9.15 Иқтисод фанлари кандидати М. Мирсаидовнинг **«Олимнинг истеъдоди»** деган суҳбати (ўзбекча).
9.30 **Лирик куйлар.**
9.50 **«Ўрта Осиё дўстлар кўзи билан қараганда»** деган суҳбат (тожикча).
10.10 Жаҳон халқлари куйлари.
10.30 **Шу куннинг қўшиқлари.**
11.15 **«Халқ контролерлари».** Ишчи контроли тузилганлигининг 50 йиллигига.
12.15 «Дўстлик» радиожурнали. Ўрта Осиё республикалари ва Қозоғистон бўйлаб микрофон билан (русча).
13.30 Куйлардан-куйларга.
17.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси.
18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 «Сиверко» халқ ансамблининг концерти.
18.40 Балетлардан рақслар.
19.20 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (татарча).
20.00 «Хоразмликлар ташаббуси қўллаб-қувватланмоқда» (русча).
20.10 «Музикали Тошкент» (русча).
20.45 **«Беш йиллик илғорлари»** деган эшиттириш (ўзбекча).
21.00 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
21.55 **Саломатлигингиз ҳақида икки оғиз сўз** (ўзбекча).
22.15 **Оқшом куйлари.**
22.40 «ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ». Адабий эшиттириш (ўзбекча).
23.20 **«Куйлар тинглаб дам оламиз».**

Иккинчи

7.15 Қурувчилар учун концерт.
8.25 Совет композиторларининг қўшиқлари.
9.15 Эълонлар бюросининг материаллари.
19.00 СССР халқларининг куйлари.
19.30 «Звезда Востока» журнали саҳифаларида (русча).
20.10 **Ўзбек халқ куйлари.**
21.00 «БИР ПИЁЛА ЧОЙ» деган ҳикоя (тожикча).
21.20 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.

Учинчи

14.00 **А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «Фарход ва Ширин»** поэмаси асосида радиокомпозиция (русча).
16.00 **«Муса Жалил»** операсининг монтажи.
18.00 П. И. Чайковский. **«Қиш тасаввури» деган концерт-очерк** (ўзбекча).

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ!

Телевизорда 25 ноябрда шанба

Биринчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

18.20 **«Сиҳат-саломатлик университети».**
19.00 **Ёш ижрочилар концерти.**
19.50 Телевизион янгиликлар.
20.10 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.15 «ОРЕРО» эстрада оркестрининг концерти.
21.00 **Телеспектакль.**
22.15 Огонёк.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 **«Совет футболига — 50 йил».**
01.00 Телевизион сатиралар.
01.20 Интервидение. «Май хрусталн». Эстрада программаси.
02.35 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ

18.30 Телевизион янгиликлар.
18.40 Киносаёҳатчилар клуби.
19.40 Ёшлар ижоди.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

20.15 **«Ёр-диёр қўшиқлари».** Концерт.
20.55 «БИР КВАРТАЛДАГИ ИККИ КИШИ». Бадиий фильм.

Телевизорда 26 ноябрда якшанба

Биринчи

Рус тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 Болалар учун. **«Саёҳатчи қурбақа»** номли мультфильм.
11.20 Болалар учун. **«Шон-шуҳрат йўли».**
11.45 «ГАВРОШ». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида:

13.00 Болалар учун. **«Бизнинг севимли қаҳрамонларимиз».** Сергей Лазо.
13.40 «МЕНИНГ ОТИМ КЎЖА». Бадиий фильм.
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.
17.15 **Кичкинтойлар учун. Телевизион қўғирчоқ театри.**
17.40 «Чипполино». Мультфильм.

Рус тилида:

18.20 «УЧ БАҚАЛОҚ». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида:

19.50 **Абдулла Авлоний ижодий портрети.**
20.25 Телевизион янгиликлар.
20.40 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **Телевизион миниатюралар театри.**
21.20 **Ўзбек куйларидан концерт.**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

22.00 Телеспектакль.
23.00 Фигурали учиш бўйича олимпиада командалари ўртасидаги мусобақалар.
01.10 Эфирда «Молодость»—«Горизонт».
02.10 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

11.00 **Ўқув эшиттиришлари программаси.** Студентлар учун. Олий математикадан ўзбек ва рус тилларида машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Будильник.
13.30 Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. **«Қувноқ шаҳарча».**
14.00 Ўқувчилар учун. **«Болалар нима ҳақда ўйлайдилар».**
14.30 **«Маршак номидаги кўча».**
15.20 Ўсмирлар учун. **«Сириус-2» операцияси».**
16.00 Ўқувчилар учун. **«Репортёр».**
16.30 Музикали киоска.
17.00 Телевизион янгиликлар.
17.10 Интервидение. «Дўстлик университети».
17.40 **Рангли телевидение программаси.**
19.00 Совет Армияси ва Флоти жангчилари учун. **«Замон ва сен».**
19.50 **«Қишлоқ клуби».**
21.00 Эстрада-67.

Учинчи

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

Телевизорда 27 ноябрда душанба

Биринчи

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 **Болалар учун концерт.**

Рус тилида:

18.20 Телевизион янгиликлар.
18.35 Реклама ва эълонлар.
18.45 Саноат ходимлари учун **«Қизил тонг» номли фирмада»** деган эшиттириш.
19.05 Н. Лукашев. **«Ўлмасой».** Телевизион пьеса.
19.50 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

19.55 Телевизион янгиликлар.
20.10 **«Абадий янгиланиш».** Ҳужжатли фильм.
21.15 **Пайпоқ-трикотаж фабрикасидан репортаж олиб кўрсатилади.**
21.35 **Телевизион театр.** Саид Аҳмад. «УФҚ». (Иккинчи қисми).

Иккинчи

Ўзбек тилида:

17.30 **Ўқув эшиттиришлари программаси. «Мактабларда физикадан факультатив машғулотлар».** Ўқитувчилар учун консультация.
18.00 Ўқувчилар учун жамиятшунослик. **«Капитализм — инсон душмани».**
18.30 Иккинчи курс студентлари учун. Назарий механика. **«Бир нуқтада кесишувчи кучлар системаси».**

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.30 Ўқувчилар учун. «Икс плюс игрек».
20.30 «Фан — ишлаб чиқаришга». Телевизион журнал.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 Музикали маяк.
21.30 Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун. КПСС тарихидан. **«Большевиклар биринчи рус революцияси даврида»** деган эшиттириш.
22.00 «Голлар, очколар, секундлар».
22.15 **Фигурали учиш бўйича олимпиада командалари ўртасидаги мусобақа.** Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
00.45 М. Горький. **«Қаҳрамонлар ҳақида ҳикоялар».** Телеспектакль премьераси.
02.00 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Қирғиз тилида:

18.00 Телеянгиликлар.
18.20 «СЎНГГИ ТЎПЛАР». Бадиий фильм.
19.45 **«Қишлоқ врачи».** Телевизион поэма.
20.15 Эфирда куй.
20.25 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

20.30 Телеянгиликлар.
20.40 **Киноочерк.**
21.20 **«Бешта севилган қўшиқ».**
23.00 Эшиттиришлар программаси.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 25/XI да **Травиата.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 25/XI да **Катта концерт,** 26/XI да **Гавҳари шамчироғ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Беором юраклар» ёшлар коллективининг гастроллари. Айиқлар аттракциони.** Ўргатувчи — Владимир Тин.

Кинотеатрларда

25-26 НОЯБРДА

Тушки паром — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Журналист — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1-20 минутда, кеч 6 яримда). «МОСКВА» (кундуз соат 5-40 минутда).

Уч бурчак — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун). «ДРУЖБА» (1-залда, тоқ соатларда),

Замонамиз қаҳрамони (кундуз соат 12). **Яшил арава** (кундуз ва кечқурун). — «ЧАЙКА».

Фиръавн — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА

Луначарский номли Свердлов шаҳар опера ва балет театрининг солисти

БОРИЯ ПЕТРЕНКО

ДЕБЮТИ

26 ноябрда Ш. Гуно

ФАУСТ

(«Вальпургиева туни» билан 4 кўринишли опера).

Дирижёр — **А. Абдуқаюмов.**

Кеч соат 7 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ПОЙАФЗАЛЧИЛАР САНЪАТ САРОЙИДА

25 ноябрда

Бошқирдистон АССР халқ артисткаси

ФАРИДА КУДАШЕВА

Бошқирдистон АССР халқ артисти

БАХТИ ГАЙСИН

артистка **Гулсум ХАБИБУЛИНА** ва бошқаларнинг

ХАЙРЛАШУВ КОНЦЕРТИ

Кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда.

КВАРТИРА ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар, Ленин районининг 17-турар жой биноларн эксплуатацияси конторасн **квартира ҳақини ҳар ойнинг 10 числосига қолдирмасдан тўлашни**

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Кўрсатилган муддатда тўланмаган квартира ҳақлари нотариус конторасн томонидан ҳеч қандай сўзсиз ушлаб қолинади.

Квартира учун қарзлари бўлганлар ўз қарзларини кечиктирмай дарҳол тўлашлари керак.

1967 йил 7 декабрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг физика-техника фанлари бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Я. Колас кўчаси, 28-уй, Ўрта Осиё илмий-текшириш институти конференц-зали) техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

А. А. Вахрамеев: «Ричаг қулачокли планетар механизм ёрдамида узлуксиз айлантириладиган вертикал шпинделлардан пахта олишни текшириш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ **3628-МАРКАЗИЙ ОМОНАТ КАССАГА**

3% ли Давлат ички ютуқлар заёмини алмаштиришда қатнашиш учун **кассирлар ва молия ишчилари** (2 ойлик муддатга)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 69-уй.

«Зангори экран» ТОШКЕНТ ТЕЛЕВИЗИОН АТЕЛЬЕСИГА

бош бухгалтер, бош бухгалтер ўринбосари, катта бухгалтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 40 «а» уй.

Октябрь районидаги 52-мактаб томонидан БАХТИЕР ИСХОҚОВИЧ ЮСУПОВ номига берилган **521222-сонли** йўқолган

ШАҲОДАТНОМА

бекор қилинади.

БИРЛАШГАН НАШРИЕТ

Чуқур печат бўйича **ретушёр, монтажчи, шлифовшчик, нусха кўчирувчи, травильшчик ва печатчи** мутахассислигига ўқитиш учун (Москва ва Киев шаҳарларида) ўрта маълумотли

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 3 ойдан бир йилгача.

Ўқиш вақти ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Ўқувчилар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

«УЗЭНЕРГОСБЫТ»

электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики

ЭЛЕКТР УЧУН

ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб тегишли пулни Давлат банкининг кирим омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун

ҚАРЗЛАРИ БЎЛГАН

абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОКШОМИ 4 бет

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — Орган Ташкентского Горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор—83.02.49 дан 33.02-58 гача, редактор ўринбосарлари— 83.29.33; 83.29.09; масъул секретарлар—83.27.22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—83.29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими—83.27.03; адабиет, санъат ва маданият бўлими—83.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—83.29.70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—83.27.57; ахборот бўлими—83.65.57; эълонлар бўлими — 83.81.42.

25 НОЯБРЬ, 1967 Й. Р. 06920. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр, № 3067.